

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความรู้ บทบาทและปัญหาอุปสรรคการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบลชายแดนในพื้นที่เขตสาธารณสุขที่ 7 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบการศึกษาภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) เพื่อศึกษาความรู้ บทบาทและสภาพปัญหา/อุปสรรค การดำเนินงานป้องกันควบคุม โรคขององค์การบริหารส่วนตำบลชายแดนพื้นที่เขตสาธารณสุขที่ 7

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ชายแดนในพื้นที่เขตสาธารณสุขที่ 7 จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ 8 แห่ง อุบลราชธานี 25 แห่ง อำนาจเจริญ 5 แห่ง มุกดาหาร 10 แห่ง และนครพนม 12 แห่ง รวมทั้งหมด 60 แห่ง

1.2 ตัวอย่าง การศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชายแดนในพื้นที่เขตสาธารณสุขที่ 7 จำนวน 60 คน ซึ่งได้ศึกษาจากสมาชิกของประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาค้างนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างและทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการประยุกต์แนวคิด และทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งส่วนต่าง ๆ ของแบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล และลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้การป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 19 ข้อ ซึ่งเป็นความรู้เรื่องการดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นความคำถามเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 9 ข้อ และเลือกตอบ ใช่กับ ไม่ใช่ 10 ข้อ แบ่งออกเป็น

- ความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 4 ข้อ
  - ความรู้เรื่องโรคติดต่อ จำนวน 2 ข้อ
  - ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 7 ข้อ
  - ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่การป้องกันควบคุมโรค จำนวน 6 ข้อ
- การกำหนดคะแนนผู้วิจัยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
 ตอบถูก ให้ 1 คะแนน
 ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้แบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้วิธีอิงเกณฑ์ตาม การประเมินผลการศึกษาของเสรี ลาซโรจน์ (2537: 65-68) ดังนี้

- คะแนน 15-19 คิดเป็นร้อยละ 80-100 หมายถึง มีระดับความรู้มาก
- คะแนน 12-14 คิดเป็นร้อยละ 60-79 หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง
- คะแนน 0-11 คิดเป็นร้อยละ < 60 หมายถึง มีระดับความรู้ควรปรับปรุง

ส่วนที่ 3 บทบาทการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นลักษณะคำถามเป็นแบบ rating scale จำนวน 24 ข้อ แบ่งออกเป็น

- บทบาทด้านการบริหารจัดการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 6 ข้อ
- บทบาทด้านการแก้ไขปัญหาป้องกันควบคุมโรค จำนวน 8 ข้อ
- บทบาทด้านการให้ความร่วมมือและประชาสัมพันธ์
การป้องกันควบคุมโรค จำนวน 4 ข้อ
- บทบาทด้านการให้ความร่วมมือบุคลากรใน การป้องกัน
ควบคุมโรค จำนวน 3 ข้อ
- บทบาทด้านการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ
การป้องกันควบคุมโรค จำนวน 3 ข้อ

ในการให้คะแนน ผู้วิจัยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

ในการแบ่งระดับปัญหา/อุปสรรคการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยพิจารณาใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) กำหนดออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 :9)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.79 หมายถึง	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.80 – 2.59 หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.60 – 3.39 หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.40 – 4.19 หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.20 – 5.00 หมายถึง	มากที่สุด

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค เป็นลักษณะคำถามปลายปิด 12 ข้อ และปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ ในการให้คะแนน ผู้วิจัยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
ไม่มี	ให้คะแนน	0	คะแนน

ในการแบ่งระดับปัญหา/อุปสรรคการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยพิจารณา ใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) กำหนดออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 :9)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.79 หมายถึง	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.80 – 2.59 หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.60 – 3.39 หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.40 – 4.19 หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.20 – 5.00 หมายถึง	มากที่สุด

2.2 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 หลังจากสร้างเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามโครงสร้าง และความเป็นปรนัยของข้อคำถามเบื้องต้นด้วยตนเอง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน พิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว นำมาปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์

2.2.3 การหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองใช้เครื่องมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดศรีสะเกษ รวม 30 อบต. และนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า เครื่องมือมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.887 หลังจากนั้นนำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เก็บจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 60 คน ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือน (ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 30 เมษายน 2549) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 60 แห่ง พร้อมแนบซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยเพื่อการส่งแบบสอบถามกลับ

3.2 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นตัวแทนตอบแบบสอบถามและส่งกลับมายังผู้วิจัย

3.3 ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งกลับทางโทรศัพท์ก่อน 1 ครั้ง ถ้ายังไม่ได้จะจัดส่งแบบสอบถามไปใหม่พร้อมโทรศัพท์ติดตามอีกครั้ง และถ้ายังไม่ได้รับกลับคืนมาอีกจะยุติการติดตามแบบสอบถามแต่เพียงเท่านี้ การวิจัยครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ของทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ตามแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังนี้

- 4.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการรวบรวม
- 4.2 แปลงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเป็นรหัสตามคู่มือการลงรหัสที่เตรียมไว้
- 4.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2 ไปบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 4.4 การควบคุมคุณภาพการบันทึกข้อมูล
- 4.5 การตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม

คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป ความรู้ บทบาทและสภาพปัญหา/อุปสรรค การ
ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคขององค์การบริหารส่วนตำบลชายแดนในพื้นที่เขตสาธารณสุขที่ 7